

Policratici Contenta

Johannes <von Salisbury, Bischof>

Parrhisius, 1513

c. xxviii. Auctoritate socraticoru[m] qua[n]do q[ui]s de suo
co[m]mendat[ur] & quando sit aliena laudatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70332](#)

Policratici de Curialiū nūgīs.

CAUTORITATE socratōrum quando quis de suo commēdat: & quando sit aliena laudatio. Capitulum. XXVIII.

Tibicines sūt
in simphonia
cantantes.

Sapientia est
donum dei.

Apuleius.

ET licet hi tibicines vanitatis aliorum supplantationi semper insistant in cōmendatione illius quod maxime sūt cuiusq; est: aut rari⁹ occupant aut min⁹. Tūc enī quisq; maxime & de suo cōmendatur cū ad sapientie laudes lingua predictantis accedit Cetera nāq; oīa aliena sūt sūt est cuiusq; qd sapit. Suum inquā nō tamen a se sed ab eo cuius munus est: quicquid laudem meretur in hoīe. Et hic quidez non est meus sermo: sed quē oīm sapientū cetus concelebrat & quē in libro qui inscribitur deo socratis facile est iueniri. Cuius verba ppter elegantiam sensuī & orationis lepidā venusta tem curauit inserere. vt his que scribiuntur prōptius adhibeat fides/ cū de purissimo fonte maioriū eadem profluxisse cōstiterit. Ait itaq; apuleius. Nihil eque miror q; cū oēs & cupiat optime viuere. & sciant non alia re viui q; animo nec fieri posse quin vt optimē viuas: animus colendus sit/ tñ homines animū sūt non colant. At si quis velit acriter cernere/ oculi curādi sūt/ quib⁹ cernitur. Si velis perniciter currere: pedes curandi sunt qbus curritur. Itidem. Si pugillare valde velis: brachia vegetanda sūt quibus pugillatur. Similiter in omnib⁹ mēbris ceteris cuiq; sua cura p studio est. qd cum facile omnes perspiciāt: nequeo satis me cum reputare: & prouidere vt res est ammirari/ cur nō etiā animū suum ratione excolant. Que quidem ratio viuendi/ oībus eque necessaria est: non ratio pingendi/ nec ratio psallēdi: quas quiuis bonus sine vlla animi vituperatione: sine turpitudine/ sine labore contempserit. Nescio vt sibi menias tibiis canere: sed non pudet me tibicina non esse. Nescio vt appelles colorib⁹ pingere: sed non pudet me non esse significum. Et idem in ceteris artibus si omnes persequar/ licet tibi nescire: nec pudet. Eniuero dic fodes/ nescio bene viue. vt socrates. vt plato. vt pythagoras vixerūt. nec pudet me nescire bene viuere. Numq; hoc dicere audebis. Sed in primis mirandum est: q; ea que minime volūt nescire discere tamen negligunt: & eiusdem artis simul disciplinā & ignorantiam detrectat. Igitur quotidiana eorū era dispūgas inuenies in rationibus multa prodige profusa & in se met nihil: in sui dico demonis cultum: qui cultus non aliud q; philosophie sacramentum est. Plane quidem villas oppipare extrahit: & domos ditissime exornant & familias numerosissime comparat. Sed in istis omnibus in tanta affluētia rerum nihil est preterq;

dominus ipse pudendum. Nec iniuria Cumulata enim habent que sedulo percolunt: iipi autē sordidi/indocti:incultiq; circueūt. Igitur illas species in q; patrimonia sua pfuderūt amenissimas & extractissimas & ornatissimas deprehendas/villas emulas urbium conditas:domus vice templorum exornatas/familias numerosissimas & calamistratas opiperam superlectile:omnia affluentia:omnia opulentia:omnia ornatapreter ipsum domi-
num qui solus tantali vice in suis diuitiis inops:paup:egēs:nō quidem fluentē illum fugituum captat/& fallacis vnde siti:sed vere beatitudinis:id est secundē vite & prudentie fortunatissime sitit & esurit.Q uippe non itelligit:eque diuites spectari sole, ut equos mercantur.Neq; enim in emēdis equis faleras cō sideramus:& baltei polimina inspicimus /& ornatissime cer-
uicis diuitias contemplamur. Si ex auro argento & gemmis/
monilia varie gaze dependēt:si plena artis ornamenta capiti &
collo circumiacēt:si frena colata:si epiphia fucata:si singula au-
rata sunt:sed omnibus istis exuuiis amolitis & amotis/equuz
ipsum nudum & solum:corpus eius & animum cōtemplamur:
vt si ad speciem honestus:ad cursuram vegetus:ad vecturam
validus.Iam primum in corpore si sit argutum caput:breuis
aluus:obesaq; terga:luxuriatq; thoris animosum pectus hone-
stis.Preterea si duplex agitur per lumbos spina.Volo enī non
modo pniciter vertetiam pmolliter peruehat.Similiter igitur
& in hominibus contēplandis noli aliena illa estimare:sz ipm
hominem penitus considera:ipm vt meū socratem pauperem
expecta.Aliena autē voco que parentes pepererūt:& que fortu-
na largita est:quoq; nihil laudib; socratis mei amisceo: nullam
gnositatē: nullā pslapiā: nullos longos natales: nullas iuidiosas
diuitias.Hec enim ciucta/ut dico aliena sūt.Sato pthaomo glia
est:qui talis fuit vt eius nepotē nō puderet. Igitur oia similiter
aliena numeres licebit:generosus est:parētes laudas:diues est:
nō credo fortū. Maḡ ista dinumero Valid⁹ est:egritudine fa-
tigabif.Pernix est:abit in senectutē Formos⁹ est:expecta pau-
lis&nō erit At enī bonis artib; doctus & appimē ē eruditus:
& q̄tū licet hoi/sapiens & boni cōsultus. Tandē aliquā ipm iure
laudas.Hoc enī nec a patre hereditariū est:nec casu pēdulū:nec
a suffragio anniculū:nec a corpe caducū:nec ab etate mutabile.
Hec oia meus socrates habuit:& ideo ceta habere contempsit.
Quin igif & tu ad studiū sapientie ingeris:vel ppera saltem vt
nihil alienū audias in laudib; tuis:sed vt qui te volet nobilitare

De tantalo.

Ad equū bont-
tatē ac pulchri-
tudinē que re-
quirantur.

Laus socrat̄.

.I.I.XX.X. Poli cratici de Curialiū nūgīs.

eque laudet vt actius vlxē laudauit in philotheta. Primo eiusdem tragedie sue principio. Indite parua predite patria nomine celebri claroq; potens pectore: achiuis classib; auctor granis dardanis gentibus vltor laerciade. Nonissime patre memorat. Ceterū omnes laudes iuri eius audisti. Nihil inde nec labentes sibi/nec antidia/nec acrisius vendicat. Hec tota vt vides laudis huius/propria vlxī possēssio est. Nec aliud te in eodē vlxē homerus docet qui semp ei comitē voluit esse prudentiā quā poetico ritu mineraū nūcipauit. Igitur hac eadem comitante omnīa horreda subiit:oīa aduersa superauit. Quippe ea adiutrice ciclopis specus introiit:sed egressus est:solis boues vident:sed abstinuit/ad inferos demeauit:sed ascendit. Eadem sapientia comitante scillam preter nauigauit/nec arreptus est: caribdi cōceptus est:nec retētus. Circes poculum babit:nec mutat⁹ est. Ad latophagos accessit nec remansit. Sirenas audiuit:nec accessit.

Co pmerito principis formatur popul⁹:& ex populi merito formatur principatus/deoq; placido creatura quelibet mansuet & seruit homini.

Capm. XXIX.

DEc apuleius eleganter quidem & splendide & vtinaz audiatur. Si enim in sui ipsius cultu quisq; labore: & que exteriora sūt reputet aliena: profecto optim⁹ erit status singulorum & omniū/vigebitq; vntus/& ratio p̄ualebit/regnāte vndiq; mutua caritate vt sit caro subiecta spūi & spūs plena deuotiōe dñō famuletur. Que si pcesserint nec tu more capit is onerabuntur mēbra:nec destitutiōe mēbrorū/aut ignavia languebit caput. Ista siquidē a peccati infirmitate pueniunt. Nā & inferiorū delicta bonū p̄ncipē demerētur: & peccata superiorū subditis sūnt occasio & auctoritas delinquēdi. Vñ illud. Oē caput languidū/& oē cor merēs a planta pedis vſq; ad v̄ticē nō est in eo sanitas. Māsueſcit itaq; p̄nceps ab innocentia populi:& populares motus rep̄mit innocētia principalis. Placi da nāq; deo omnis creatura mitis est:& seruit homini/& eo indignate omnis creatura armatur in vltionem eius. Coruus he liam pavuit/vrsus famulatum impēdit prophete. Ut parcat danieli ferocitatem nature dediscit leo & collectam nescit esurire. Vnda fuccis iustorum calcatur pedibus. Aduersus pueros succensus ignis in fornace non proficit. Ad votum fidei/aer im bres & terra fructum negat:& celum ipsum in impios euomit ignes suos.

Cbrevis epylogus aduersus gnatonias Capm. XXX.

Esaie. i.

iij. Regū. xvij.
iiij. Regū. ii.
Daniel. vi. 7
xiii.
iiij. Beg. ii.
Daniel. iij.
iiij. Regū. xvij.
iiij. Regum. i.